

Ca urmare a adresei cu nr. 5082 / 15.10.2018, referitoare la necesitatea completării Studiului de evaluare adecvată pentru proiectul *Construire clădiri producție și tehnice, platforme betonate, utilități incintă*, propus a fi amplasat în localitatea Sînandrei, CF nr. 407521, nr cad, 407521, jud. Timiș, vă transmitem punctiform, completările de mai jos.

1. “se va clarifica dacă resursele minerale naturale utilizate pentru realizarea investiției, menționate la secțiunea 1.5 din studiu, vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate”.

Dintre resursele naturale utilizate la realizarea investiției doar apa se va extrage din forajul existent pe amplasamentul proiectului, situat în cadrul sitului ROSCI0277.

2. “se va preciza dacă suprafețele pe care s-au identificat două dintre speciile asociate habitatului 1530* *Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice, respectiv Festuca pseudovina și Artemisia santoricum*, vor fi afectate de implementarea proiectului; în cazul în care suprafețele sunt afectate se vor preciza măsurile de reducere a impactului”.

Pe suprafețele afectate de implementarea proiectului **nu au fost identificate** exemplare de plante aparținând celor două specii asociate habitatului protejat. Aceste afirmații sunt bazate pe studiile efectuate în sezonul de vegetație al anului 2017. În sezonul de vegetație al anului 2018 au fost efectuate investigații suplimentare care au vizat suprafețele de teren respective, care au confirmat cele menționate mai sus.

În suprafețele menționate la paginile 53 și pag 54 din SEA, care sunt *în afara suprafețelor aferente fazei II de dezvoltare*, releveele fitosociologice au evidențiat că cele două specii au avut ca dominanță treapta 1 (*Artemisia santoricum*) și respectiv treapta 1 - 2 (*Festuca pseudovina*) din scara Braun-Blanquet, ceea ce nu determină încadrarea respectivelor suprafețe la habitatul *1530 (treapta minimă fiind 3, *asociată* cu prezenta altor specii edificatoare și caracteristice acestui habitat - *Achillea setacea*, *Limonium gmelini* și *Peucedanum officinale* – conform datelor din literatura de specialitate; menționăm cu pe întreaga suprafață deținută de beneficiar *nu* au fost identificate aceste specii caracteristice și edificatoare).

În concluzie, în cazul habitatului protejat, **nu este necesară menționarea unor măsuri suplimentare de reducere a impactului**, față de măsurile nr 3, 4, 8, 20, 24 (care se fereă și la habitat) și a celor generale (1, 2, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23), care vizează întreaga biodiversitate a zonei.

3. “deoarece în studiul EA, la pagina 86, se precizează că evaluarea semnificației impactului se realizează prin raportarea la scala prezentată la pagina 87, se va reanaliza impactul prin raportare la această scală”

În Studiul de Evaluare Adecvată, la paginile 92 - 93, în cadrul tabelului tabelul b) *Identificarea impactului proiectului asupra speciilor și habitatelor speciilor pentru care a fost desemnat situl Natura 2000*, s-a făcut evaluarea impactului pe termen SCURT și LUNG, fiind într-adevăr omisă evaluarea impactului de termen MEDIU. Pentru reanalizare impactului prin raportarea la această scală, vă rugăm re considerați acest tabel de mai jos:

Descrierea impactului	Tipul de impact	Căile de transmisie	Durată impact	Efecte
Degradarea habitatelor caracteristice speciilor țintă	Pe termen scurt, mediu și lung: IMPACT NUL	fizică	-	Terenul supus atenției nu îndeplinește cerințele ecologice pentru existența speciilor țintă.
Fragmentarea habitatelor speciilor țintă	Pe termen scurt, mediu și lung: IMPACT NUL	-		Proiectul supus evaluării nu fragmentează habitatele speciilor de interes conservativ
Emisia zgomotului și a vibrațiilor	Pe termen scurt, mediu și lung: IMPACT NUL	fizică		Sunt afectate pe termen scurt, negativ, nesemnificativ, direct, alte specii care nu sunt de interes comunitar
Emisia în aer a gazelor de ardere și a pulberilor	Pe termen scurt, mediu și lung: IMPACT NUL	fizică		-
Degradarea solului	Pe termen scurt, mediu și lung: IMPACT NUL	fizică		Degradarea definitivă a solului prin construcții determină un impact care ar putea afecta două specii din cele 4 pentru care a fost desemnat situl (<i>Spermophilus citellus</i> și <i>Mustela eversmannii</i>), dar care nu au fost identificate în timpul investigațiilor din teren, nefiind îndeplinite condițiile de habitat necesare speciilor (sol bine drenat, fără bălțiri pe termen lung de timp). În plus, degradarea solului și alterarea covorului vegetal prin suprapășunare manifestată în prezent, alături de creșterea în ultimul timp a circulației vehiculelor pe drumul rutier din apropiere, fac impropriu acest habitat terestru pentru existența speciilor.

De asemenea, fraza finală de la sfârșitul subcapitolului 3.3, devine:

“În concluzie, impactul proiectului *Construire clădiri producție și tehnice, platforme betonate, utilități incintă* asupra obiectivelor de conservare și integrității sitului ROSCI0277 *Becicherecul Mic*, fără a lua măsuri de reducere a impactului, este următorul: pe termen SCURT, MEDIU și LUNG impactul este NUL”

4. “întrucât proiectul ocupă o suprafață de 16855 mp din situl Natura 2000 ROSCI0277 *Becicherecul Mic*, el fiind în legătură directă cu proiectul *Construire clădiri, depozitare, tehnice, laboratoare și birouri, casă poartă, platforme betonate, drumuri, totemuri, foraje, utilități incintă și împrejmuire*, aflat în fază de implementare, ambele proiecte totalizând o suprafață ocupată din sit de 56650 mp, iar implementarea celor două proiecte, precum și a celorlalte proiecte menționate în Studiul de evaluare adecvată la cap. III. Identificarea și evaluarea impactului, implică lucrări de construcție care duc la pierderi din suprafața ariei naturale protejate precum și la modificări fizice în sit, considerăm că impactul proiectului asupra sitului nu poate fi nul; în acest sens se va reanaliza impactul proiectului, precum și impactul cumulativ din punct de vedere al pierderii de suprafață din totalul sitului ROSCI0277 *Becicherecul Mic*; analiza impactului se va face fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului, cât și luând în considerare impactul rezidual rezultat după implementarea măsurilor”.

În cadrul Capitolului III din Studiul de Evaluare Adecvată la evaluarea impactului raportat la indicatorii cheie cuantificabili, s-a ajuns la concluzia că impactul asupra obiectivelor de conservare ale sitului (un habitat și patru specii), este nul (pe teren scurt, mediu și lung) deoarece:

- nu au fost identificate habitatul și cele patru specii de animale; terenul existent nu îndeplinește cerințele ecologice ale acestor specii. Absența habitatului protejat și a popândăului a fost atestată și în urmă cu 6 ani, când a fost obținut pentru întreg parcul industrial Acordul de Mediu nr. 25 / 21.12.2012, care are la bază studiile EIM și EA. Specia de amfibian și cea de odonat nu au îndeplinite cerințele ecologice necesare, iar dihorul de stepă nu a fost identificat în cadrul celor doi ani de investigații; de asemenea, în singurele studii realizate și publicate pentru această specie (Hegyeli, 2009 și Šálek et al., 2013), nu este atestată prezența speciei pe suprafața parcului industrial.
- prin acest proiect *nu se reduce suprafața habitatelor și a numărului de exemplare de specii de interes comunitar și de asemenea, nu se fragmentează habitate de interes comunitar.*

Totuși putem considera suprafața ocupată de această fază de dezvoltare (dar și cea cumulată cu Faza I de dezvoltare – pentru analiza impactului cumulativ), ca și **habitat potențial de hrănire** pentru cele două specii de mamifere (popândău și dihor de stepă) și putem astfel, reanaliza nivelul de impactare a proiectului asupra elementelor de interes conservativ, prin metoda ilustrative adaptate după modelul propus de Rojanski, cu ajutorul notelor de relevanță ce este interpretat prin intermediul unei diagrame.

Starea ideală este reprezentată grafic printr-o figură geometrică exprimată procentual ca având 100% ce definește cele 5 (elemente de interes conservativ) x 5 (niveluri de impactare) = 25 cvadrate.

Corelarea procentuală sintetică, exprimată procentual poate fi exprimată astfel:

- 0% - proiectul nu generează nici un fel de impact asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu;
- 0-20% - proiectul generează un impact scăzut asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu;
- 20-40% - proiectul generează un impact limitat asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu;
- 40-60% - proiectul generează un impact cu semnificație mare asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu;
- 60-80% - proiectul generează impact cu semnificație deosebit de mare asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu, impunându-se măsuri complexe de compensare/reconstrucție ecologică;
- 80-100% - proiectul generează un impact extins asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu ce conduce la o afectare ireversibilă a patrimoniului natural al sitului.

Notele de relevanță vor structura o diagramă în cadrul căreia fiecare cvadrat va primi o valoare procentuală ce se va raporta la numărul total de cvadrate.

Exprimarea procentuală va releva nivelul de impact cumulativ asupra biodiversității.

Conform acestei metodologii, evaluarea impactului este prezentată în tabelul de mai jos (unde nivelul de impactare crește de la cifra 1 la cifra 5).

	Elementul de interes conservativ	Niveluri de impactare				
		1	2	3	4	5
1	Habitatul 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice					
2	<i>Spermophilus citellus</i> (ca și habitat potențial)					
3	<i>Mustela eversmanii</i> (ca și habitat potențial)					
4	<i>Bombina bombina</i>					
5	<i>Coenagrion ornatum</i>					

Numărul total de cvadrate ce relevă prezența impactului este de 2 (dintr-un maxim de 25 posibile).

În acest caz, calculul procentual relevă o valoare de 8 % ce se răsfrânge asupra unui număr de 2 elemente criteriu, ce corespunde unui nivel de impactare de ansamblu scăzut [între 0- 20% proiectul generează un impact scăzut asupra ansamblului speciilor/habitatelor criteriu]

Conform datelor prezentate în tabele de mai sus, se observă o relevanță scăzută de ansamblu a proiectului asupra elementelor de interes conservativ din sit, existând un număr redus de elemente criteriu ce ar putea fi afectate de acțiunile propuse.

Astfel, nu există elemente care să conducă la fundamentarea concluziilor conform cărora planul poate:

- să reducă suprafețele habitatelor și/sau a numărului exemplarelor speciilor de interes comunitar;
- să ducă la fragmentarea habitatelor acestora;
- să aibă impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar;
- să producă modificări ale dinamicii relațiilor ce definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar;

În consecință, se poate afirma că integritatea ariei naturale de interes conservativ nu este afectată semnificativ ca urmare a implementării acestui proiect.

Impactul este potențial negativ redus – nesemnificativ, manifest doar prin efecte indirecte, asupra elementelor criteriu în cauză *doar în cazul în care prezența acestora urmează a fi certificată*.

În acest sens, propunem adăugarea la cele 23 de măsuri a unei ultime măsuri (măsura cu numărul 24), care vizează monitorizarea nu numai a celor două specii care ar putea avea habitat potențial de hrănire, ci a întregului ansamblu de elemente de interes conservativ:

„ 24. Beneficiarul va asigura din fonduri proprii, în perioada de realizare a proiectului, monitorizarea prezenței / absenței elementelor de biodiversitate pentru care a fost desemnat situl și va notifica Agenția pentru Protecția Mediului în mod regulat prin prezentarea de rapoarte de monitorizare; în cazul semnalării celor două specii de mamifere care ar putea utiliza acest habitat potențial de hrănire (popândăul și dihorul de stepă), lucrările de construcție s-ar derula în afara perioadelor de activitate ale speciilor”.

Referitor la impactul cumulativ a celor două proiecte (Faza I și Faza II de dezvoltare), împreună cu celelalte proiecte care au legătură sau se află în interiorul Parcului Industrial „Banat Park Service” și menționate la paginile 91 – 92 din SEA și luând în considerare de asemenea, ca *potențiale habitate de hrănire pentru cele două specii*, se ajunge la un **impact potențial negativ redus – nesemnificativ**, pentru care au fost prevăzute cele 24 de măsuri de reducere a impactului prevăzute în SEA, cu adăugirile menționate în prezentul material.

5. ”măsurile de reducere a impactului asupra sitului vor fi prezentate distinct, fiind însoțite de calendarul de implementare, persoana juridică / fizică responsabilă de monitorizarea și implementarea măsurilor de reducere a impactului, evidențierea clară a cuantumului financiar necesar prin care acestea pot fi asigurate pe termen scurt, mediu și lung“.

Cele 23 de măsuri propuse de reducere a impactului, care trebuie respectate de către beneficiar și care au fost prezentate în Studiul de evaluare adecvată în subcapitolul 3.4 (paginile 95 - 96), sunt prezentate mai jos în relație cu obiectivele de conservare ale sitului; de asemenea, tabelul de mai jos prezintă parametrii care trebuie monitorizați și frecvența lor (ca și obligație a beneficiarului).

Obiectivul de conservare	Măsuri de redresare a impactului vezi pag 95-96 din SEA	Parametrii monitorizați	Frecvența de monitorizare
Habitatul 1530* <i>Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice</i>	3, 4, 8, 20, 24	Prezența / absența speciilor edificatoare <i>Artemisia antoricum,</i> <i>Festuca pseudovina,</i> <i>Achillea setacea,</i> <i>Limonium gmelini</i> și <i>Peucedanum officinale</i>	Lunar în perioada aprilie - iulie
<i>Spermophilus citellus</i>	3, 4, 8, 10, 20, 22, 24	Prezența / absența speciei	Săptămânal în perioada februarie-octombrie *
<i>Mustela eversmanii</i>	3, 4, 8, 10, 20, 22, 24		
<i>Bombina bombina</i>	4, 22, 24		Săptămânal în perioada februarie – octombrie
<i>Coenagrion ornatum</i>	3, 4, 22, 24		Săptămânal în perioada martie – octombrie (investigații în ecosistemele acvatice*) și tot săptămânal în iunie-iulie (investigații cu fileul entomologic la adulți
Măsuri generale, care vizează întreaga biodiversitate, inclusiv habitatele / speciile de interes comunitar: 1, 2, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23			
* Aceste investigații se vor face doar dacă apar ecosisteme acvatice favorabile speciei (bălți, șanțuri, canale)			

De asemenea, menționăm în tabelul de mai jos, în relație cu calendarul de implementare a lor și cu persoana juridică / fizică responsabilă de monitorizarea și implementarea acestora.

Măsura de reducere a impactului (vezi pag 95-96 din SEA)	Perioada de timp	Persoana juridică / fizică responsabilă de monitorizarea și implementarea acestora
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 22, 23, 24	Perioada de realizare a construcțiilor	Beneficiarul proiectului
8, 24	La finalizarea construcțiilor și desființarea organizării de șantier	
12, 13, 16, 18, 19, 20, 21	Perioada de realizare a construcțiilor și de funcționare a complexului industrial	

Solicitarea de a evalua cuantumul financiar este obligativitatea beneficiarului în situația în care sunt necesare măsuri compensatorii, ceea ce nu este cazul în etapa Studiului de evaluare adecvată pentru propunerea de implementare a proiectului *Construire clădiri producție și tehnice, platforme betonate, utilități incintă*.

Contribuitor la elaborarea Studiului de Evaluare Adecvată

și persoană de contact

Biolog dr. Milca Petrovici

